

Revisionsverkets ställningstaganden

Verket för finansiell stabilitet som en del av den gemensamma resolutionsmekanismen för bankunionen

Med anledning av finanskrisen, som bröt ut 2008, inrättades en gemensam tillsynsmekanism och en gemensam resolutionsmekanism i Europeiska unionen. Syftet var att harmonisera förfarandena för banktillsyn och resolution. Syftet med den gemensamma resolutionsmekanismen är att, när en bank hamnar i en kris, se till att investerarna och finanssektorn ska stå för kostnaderna för krisen och att de kostnader som orsakas skattebetalarna och ekonomin då ska vara lägsta möjliga. Inom den gemensamma resolutionsmekanismen ansvarar Gemensamma resolutionsnämnden för resolutionsuppgifter som berör så kallade betydande banker. De nationella resolutionsmyndigheterna, såsom Verket för finansiell stabilitet i Finland, ansvarar för resolutionsuppgifterna beträffande så kallade mindre betydande banker, som övervakas på nationell nivå. En av resolutionsmyndigheternas viktigaste uppgifter är att upprätta resolutionsplaner för banker i händelse av att en bank fallerar eller sannolikt kommer att falla.

I denna granskning utvärderade revisionsverket hur väl strukturerna och förfarandena för resolution av så kallade mindre betydande banker har genomförts i Finland. Utifrån observationerna vid granskningen har man lyckats skapa goda förutsättningar för Verket för finansiell stabilitet att sköta resolutionsuppgifter som berör bankerna. Lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (resolutionslagen) fastställer för Verket för finansiell stabilitet befogenheter i enlighet med direktivet om återhämtning och resolution av banker att tillämpa resolutionsverktyg och andra befogenheter. Operativt oberoende har säkerställts genom att inrätta ett fristående ämbetsverk. Verket för finansiell stabilitet har upprättat en första resolutionsplan för varje mindre betydande bank. Planerna innefattar i stort sett de delområden som bör ingå i planerna. Vissa delområden har behandlats i begränsad omfattning.

I juni 2019 upprättade Verket för finansiell stabilitet och Finansinspektionen en överenskommelse om samarbete för att precisera det informationsutbyte som fastställs i lagstiftningen och som krävs i verksamheten. En överenskommelse om samarbete mellan Verket för finansiell stabilitet och Finlands Bank har ännu inte upprättats. Överenskommelsen om samarbete mellan olika myndigheter om samarbete för finansiell krishantering 2007 har inte heller uppdaterats. I regeringens årsberättelse till riksdagen har finansministeriet i begränsad omfattning rapporterat om verksamheten i Verket för finansiell stabilitet, som ingår i ministeriets förvaltningsområde.

[I detta skede behandlas vissa delområden i resolutionsplanerna i begränsad omfattning](#)

Verket för finansiell stabilitet har upprättat första resolutionsplaner för åtta så kallade mindre betydande bank. Resolutionsplanerna ska upprättas utifrån flera anvisningar och krav som fastställs i lagar på olika nivåer. De planer som upprättats innefattar i stort sett de delområden som bör ingå i planerna. I detta skede behandlas vissa delområden, såsom informations- och kommunikationsplaner och bedömning av utvecklingsmöjligheter, i begränsad omfattning. Detta har delvis

påverkats av att det inte har varit möjligt att beakta alla sakhelheter i den första versionen. Dessutom har Gemensamma resolutionsnämndens riktlinjer i ämnet delvis varit ofullständiga. Denna omständighet och behovet att precisera de aktuella delområdena vid uppdatering av planerna har lyfts fram i planerna.

Informationsutbytet mellan Verket för finansiell stabilitet och Finlands Bank har inte preciserats

Finlands resolutionslag innehåller bestämmelser om samarbete mellan Verket för finansiell stabilitet, finansministeriet, Finlands Bank, Finansinspektionen och andra myndigheter. Verket för finansiell stabilitet och Finansinspektionen har upprättat en samarbetsöverenskommelse som kompletterar den i lagen fastställda allmänna skyldigheten att tillstålla och förmedla information. Ett sådant förfarande kan bidra till att förtydliga båda parternas syner på förmedling av information och de därtill hörande skyldigheterna, och att öka den gemensamma förståelsen av den egna rollen och den andra partens roll i att främja och bevara den finansiella stabiliteten. En överenskommelse om samarbete mellan Verket för finansiell stabilitet och Finlands Bank är under beredning.

Överenskommelsen om samarbete mellan olika myndigheter har inte uppdaterats

År 2007 upprättades en överenskommelse om samarbete mellan olika myndigheter i Finland (Finansinspektionen, social- och hälsovårdsministeriet, Finlands Bank, Försäkringsinspektionen och finansministeriet) om samarbete för finansiell krishantering. Syftet med överenskommelsen har varit att höja parternas krishanteringsberedskap genom att säkerställa informationsutbytet under krisförhållanden och öka samarbetet för att hantera och lösa finansiella kriser. I september 2016 inleddes en uppdatering av överenskommelsen på finansministeriet, men uppdateringen har inte slutförts.

I regeringens årsberättelse till riksdagen har rapporteringen om verksamheten i Verket för finansiell stabilitet varit begränsad

Regeringens årsberättelse till riksdagen 2015 innehåller en kort beskrivning av inrättandet av Verket för finansiell stabilitet och verkets uppgifter. Regeringens årsberättelser som publicerats efter 2015 tar inte upp Verket för finansiell stabilitet och dess verksamhet. Inrättandet av nationella resolutionsmyndigheter och de resolutionsplaner som dessa myndigheter har upprättat för bankerna har en viktig roll i beredskapen för bankresolution. Med tanke på riskhanteringen av statens finansiella ansvarsförbindelser bör regeringen i sin årsberättelse till riksdagen noggrannare rapportera vilken roll och vilka uppgifter Verket för finansiell stabilitet har och i vilken grad verket har utfört sina uppgifter. Riksdagen bör ha mer information om hur man på nationell nivå har lyckats införa nya strukturer och förfaranden i syfte att minska de risker som banksektorn medför för statsfinanserna.

Revisionsverket får inte granska alla nationella delar av bankunionen

Banktillsyn och resolution utgör en helhet där Finansinspektionen ansvarar för banktillsynen, återhämtningsåtgärderna och det tidiga ingripandet. Om ovannämnda åtgärder inte är tillräckliga, anses det att banken fallerar eller sannolikt kommer att falla. För åtgärder som vidtas

därefter ansvarar Verket för finansiell stabilitet. Statens revisionsverk har tidigare lyft fram revisionsunderskottet vad gäller den så kallade första pelaren i bankunionen, dvs. den gemensamma banktillsynen. I Finland har Statens revisionsverk rätt att få information, men inte rätt att granska Finlands Bank och därmed inte heller Finansinspektionen, dvs. den behöriga myndighet som utövar banktillsyn i anslutning till Finlands Bank.

Revisionsverkets rekommendationer

Revisionsverket rekommenderar att

1. Verket för finansiell stabilitet preciserar resolutionsplanerna till den del det gäller informations- och kommunikationsplaner och bedömning av avvecklingsmöjligheter
2. Verket för finansiell stabilitet och Finlands Bank upprättar en överenskommelse om samarbete inom informationsutbyte och samarbete
3. finansministeriet ser till att överenskommelsen om samarbete mellan olika myndigheter om samarbete uppdateras. Detta kräver att alla berörda myndigheter förbinder sig till uppdateringsarbetet.
4. finansministeriet utökar sin rapportering om verksamheten för Verket för finansiell stabilitet till riksdagen som en del av regeringens årsberättelse till riksdagen
5. finansministeriet, i syfte att öka omfattningen av bankunionens externa granskning i Finland, utreder möjligheten att med stöd av artikel 59.2 i kreditinstitutsdirektivet utvidga Statens revisionsverks befogenheter till att omfatta granskning av tillsynen över kreditinstitut.